

Зафировска В., Стевановиќ М. Лозановски М., Петревска М.

МОЖНОСТИ ЗА ЕНДОДОНТСКА ТЕРАПИЈА НА ЗАБИ СО ИЗРАЗЕНА АБРАЗИЈА ОД III И IV СТЕПЕН

СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ - Скопје, Клиника за дентална патологија
и терапија

Имајќи ги предвид тешкотиите при ендодонтското лекување на заби со изразена абразија од III и IV степен, авторите, за подобра механичка обработка на коренските канали, ја употребувале 20% раствор Calcinase, и тоа кај 60 пациенти на возраст од 50 до 60 години. Добиените резултати укажуваат дека со употребата на Calcinase е извршена механичка обработка на коренските канали и тие се дефинитивно исполнети.

Клучни зборови: оптурација на коренските канали; ендодонција

Наталожувањето на ирегуларниот заштитен дентин кај заби со изразена абразија го менува топографскиот и морфолошкиот однос на целокупниот кавум на пулпата.

Создавањето на заштитен дентин најчесто е изразено кон абрадираните површини на забите (5), каде што може да биде рамномерно распореден по внатрешните сидови, и тоа повеќе на подот отколку на кровот на кавумот на пулпата (4).

Покрај промените на димензиите на кавумот на пулпата (4) доаѓа до намалување и промени во коренските канали, нивно неправилно стеснување, а често пати и до целосна облитерација.

Наведените промени, настанати во текот на процесот на абразијата, доведуваат до низа тешкотии во ендодонтското лекување на

абрадираните заби, што понекогаш и наполно ги оневозможуваат.

Поради честата терапевска потреба од ендодонтско лекување, ние си поставивме за цел да ја процениме можноста од ендодонтска терапија и да ја изведеме со помош на хемиско средство кое ќе ја потпомогне и олесни механичката обработка на коренските канали.

Материјал и метод

Направени се клинички и рендгенолошки прегледи кај 60 пациенти од обата пола на возраст од 50 до 60 години со изразена абразија од III и IV степен.

Како средство за хемиска обработка на коренските канали беше употребуван 20% раствор Calcinase која како влошка беше оставана во кавитетот 24-48 часа, или пак со накапување со помош на пинцета во фаза на ширење на коренските канали.

По 24-48 часа беше извршена механичка обработка на коренските канали со рачни проширувачи кер игли кои беа промивани со 3% хидроген и дефинитивно исполнети.

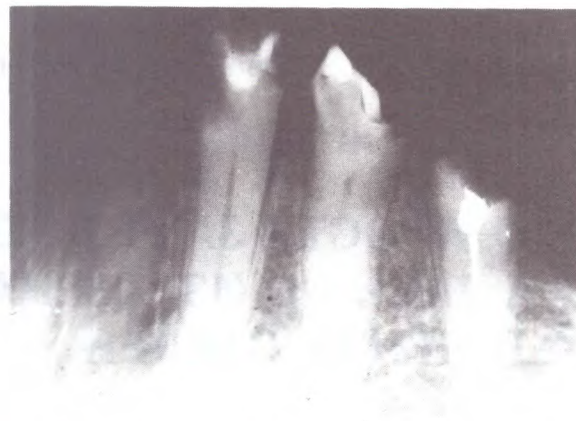
Резултати

Од 60 пациенти со изразена абразија од III и IV степен, со употреба на 20% pp Calcinase беше извршена механичка обработка на коренските канали и тие дефинитивно беа исполнети до апексот.

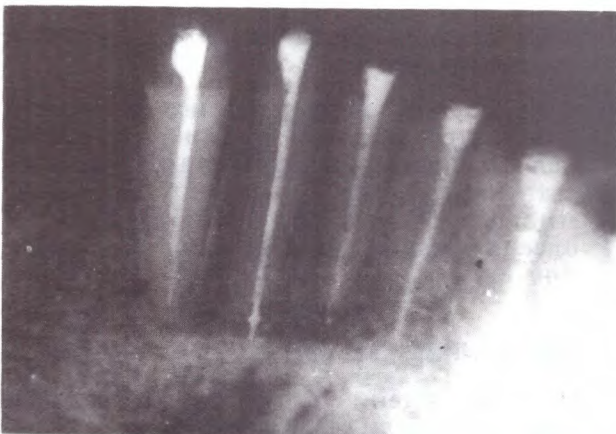
Од резултатите на терапијата, заради следење, на слика 1 прикажуваме состојба на абразија од III и IV степен, со стеснување на луменот на коренскиот канал во цервикални-

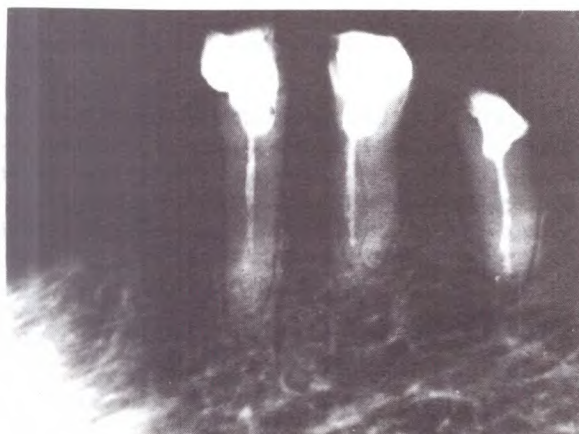
Слика 1. Состојба на абразија од III и IV степен и стеснување на луменот на каналите во цервикалниот дел

Слика 3. Состојба на абразија од III и IV степен со стеснување во средната апикална третина на коренскиот канал

Слика 2. Дефинитивно исполнети канали на заби во долната вилица по употреба на 20% раствор на Calcinase. Овозможено е механичко проширување на каналите

Слика 4. Дефинитивно исполнети коренски канали по употреба на 20% раствор на Calcinase. Овозможено е механичко проширување на каналите

от дел, а на слика 2 - дефинитивно исполнети коренски канали на заби во долната вилица, по употребата на 20% раствор на Calcinase, каде што беше овозможено механичко проширување на каналите.

На слика 3 е прикажана абразија, исто така, од III и IV степен, но со стеснување на коренските канали во средината на апикалната третина, а на сликата 4 се гледа дека со употребата на 20% раствор на Calcinase е овозможена обработка на коренските канали и нивно дефинитивно исполнување до апексот.

Дискусија

Испитувањата на Kolak и сор. (3) покажале дека намалувањето на луменот на каналот е најголемо во цервикалниот дел, нешто помало во апексот, и најмало стеснување има во средната третина.

Според Алексеев (1) стеснувањето на коренските канали кај заби без абразија е слично како кај забите со понапредната абразија. Phillips (6) објаснува дека ирегуларниот терцијален дентин настанува како последица

на истовременото надразнувачко дејство на настанатиот процес и стареењето.

Различниот степен на стеснување на коренскиот канал се објаснува со различната брзина на напредувањето на процесот на абразијата и реакцијата на пулпата на иритацији.

Меѓу нив ги вбројуваме и нашите тешкотии при ендодонтското лекување кои се должеа на наталожениот ирегуларен дентин на влезовите на коренските канали. Од 60 пациенти, кај 40 постоеше намалување на луменот на каналот во цервикалниот дел, кај 15 пациенти во апикалниот дел, а само кај 5 пациенти постоеше стеснување во средната третина.

За полесна механичка обработка на коренските канали го употребивме хемиското средство 20% pp Calcinase.

Нашите сознанија за Calcinase се исти со оние на Kolak (3) и Filipović (2), дека под нејзино дејство дентинските сидови на коренските канали смекнуваат и се овозможува полесна механичка обработка. Таа не го иритира периапикалното ткиво како органските и неорганските киселини кои порано се употребувале во ендодонтската терапија.

Врз основа на добиените резултати можеме да заклучиме дека ендодонтското лекување на заби со изразена абразија од III и IV степен може да се спроведе внимателно со употреба на хемиско средство кое ја помага и олеснува механичката обработка на коренските канали.

Summary

ENDODONTIC POSSIBILITIES IN SEVERE ABRASION OF STAGE III AND IV

Zafirovska V., Stevanović M., Lozanovski M., Petrevska M.

Considering difficulties during endodontic procedures in teeth with severe abrasion of stage III and IV, the authors used Calcinase for more effective mechanical preparation of tooth roots in 60 individuals aged 50 to 60. Results showed that Calcinase facilitated mechanical root canal preparation which were later filled permanently.

Key words: root canal obturation; endodontics

Литература

1. АЛЕКСЕЕВ А, БРОЗГОЉ М. Патологическое стирание зуби. Медицина, Москва, 1970: 5-7.
2. FILIPOVIĆ S. Endodoncija, Beograd, 1989: 265-7.
3. KOLAK Ž, MILOJKOVIĆ B, CERANIĆ M, IVANOVIĆ V, FILIPOVIĆ V. Stepen suženja korenskih kanala abradiranih zuba i mogućnost endodontskog zbrinjavanja. Stomatol Gl Srb 1987; 34(3): 239-44.
4. KOLAK Ž, FILIPOVIĆ V, MILOJKOVIĆ B, CERANIĆ M, IVANOVIĆ V, GRGA D. Dimenzije cavum dentis kod abradiranih zuba. Stomatol Gl Srb 1983; 30: 299-305.
5. LEVILLE B. Adult molar attrition. J Dent Res 1970; 49: 114-9.
6. PHILLIPS G. Formation of dentin and size of pulp chamber. J Dent Res 1961; 40: 698-704.